

MMB
ELEKTRO PLAN

Solarne elektrane
"ključ u ruke"

KONTAKTIRAJTE NAS

00385 91 612 25 32
mmbelektroplan@gmail.com

RESTORAN HRV

ORGANIZACIJA VJENČANJA, PRIČESNI
KRIZMI I DRUGIH SVEČANOSTI

☎ 098 137 4578 📍 Hrvace 195A, 21233 Hrv

021 210 710 | 098 210 717 📞

info@jadrantls.hr | www.jadrantls.hr
Put bana 22, 21204 Dugopolje

AKCIJSKI KATALOG

Od 9. 11. do 1. 12. 2024.

Fiksni zubi u svega 12 sati

Nadomjestak svih zubi kod potpunog nedostatka k

Poliklinika Smile d.o.o.

[Naslovnica](#) / [Teme](#) / Stjepan Gunjača: Najaktivniji i najplodniji terenski istraživač u povijesti hrvatske arheologije rođeni je Sinjanin

Stjepan Gunjača: Najaktivniji i najplodniji terenski istraživač u povijesti hrvatske arheologije rođeni je Sinjanin

TEME

Sinjski velikani (4)

Jedan od najvećih hrvatskih arheologa i povjesničara, akademik **Stjepan Gunjača** rođeni je Sinjanin. Kao datum njegovog rođenja navodi se 28., odnosno 29. rujna 1909. godine, a u nekim dokumentima i 28. prosinca, no u aktu Posvjedočenje o državljanstvu Odsjeka unutrašnjih poslova grada Zadra, koji se čuva u Personalnom dosjeu Stjepana Gunjače u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, stoji da je rođen 30. listopada 1909. godine. Sam Gunjača i njegova obitelj obilježavali su njegov rođendan 30. listopada.

**BLACK
FRIDAY**

SPORT VISION

94,99 €
38,00 €

-60%

**BLACK
FRIDAY**

SPORT VISION

109,99 €
65,99 €

-40%

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

SLUŽBEI

HRVATSKA
REPUBLIKA

BRNAZE

HEP: JAV

Ovaj sinjski i hrvatski velikan ostavio je neizbrisiv trag u muzejskoj i arheološkoj djelatnosti. Ono što Gunjaču izdvaja od drugih je to što je svom poslu bio posvećen od samog početka stručnog i znanstvenog djelovanja, a s jednakim žarom godinama poslije istraživao povijesne lokalitete i proučavao građu o njima, evidentirao i sređivao muzejske građe te konzervirao i restaurirao spomenike.

Stjepan Gunjača je osnovnoškolsko obrazovanje i Privatnu realnu gimnaziju završio u Sinju, nakon čega odlazi u Zagreb, na studij povijesti i zemljopisa na Filozofskom fakultetu, gdje je doktorirao na temu Topografska pitanja na teritoriju stare Cetinske županije. U braku sa Sinjankom **Vjekoslavom – Luidom**, rođenom Vuletić, imao je dva sina, **Mihovila** – novinara i urednika HTV-a koji je jedan od pionira turističkog novinarstva u Hrvatskoj i **Zlatka** koji je, baš kao i njegov otac, bio poznati i priznati hrvatski arheolog.

Još kao apsolvent Stjepan Gunjača je imenovan kustosom Muzeja Savske i Primorske banovine u Kninu, kojeg je pod nazivom Muzej hrvatskih starina osnovao **fra Lujo Marun**, arheolog amater koji se smatra utemeljiteljem hrvatske arheologije. Upravo je fra Lujo kasnije puno utjecao na Stjepana Gunjaču i njegov rad. Postavši kustos muzeja koji je djelovao u franjevačkom samostanu svetog Ante, Gunjača je prionuo njegovom uređenju, no ubrzo je fundus muzeja zbog prevelikog broja spomenika preselio u kninsku tvrđavu, koju je prethodno preuredio. No, početkom Drugog svjetskog rata kninska tvrđava je postala vojni objekt. Zbog toga je Gunjača zbirku u tajnosti, po cijenu svog života, prebacio u kuću svoje supruge u Vrličku ulicu u Sinju gdje je bila sve do kraja rata. Tako ju je spasio, jer je kninska tvrđava u ratu bombardirana. Zamisao je bila da se zbirka potom smjesti u klišku tvrđavu, no od toga se odustalo zbog izoliranosti, pa je privremeno bila pohranjena u Meštrovićevoj galeriji u Splitu, a potom i u prostorima bivše tvornice cementa u Splitu. Konačno je „svoj dom“ našla u zgradi Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, koja je zahvaljujući zaslugama Stjepana Gunjače izgrađena sredinom 70-ih godina prošloga stoljeća, kao jedna od četiri kapitalna projekta u Hrvatskoj. Stjepan Gunjača bio je direktor Muzeja hrvatskih

IPROIZ

Hrvatska Republika

osnovao Institut za nacionalnu arheologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (JAZU) od koje je 1971. godine dobio i Nagradu za životno djelo.

Stjepan Gunjača je bio stručnjak velikog ugleda, najaktivniji i najplodniji terenski istraživač u povijesti hrvatske arheologije. Svake godine provodio je po nekoliko mjeseci na povijesnim lokalitetima, osobito na području stare hrvatske države između Cetine i Zrmanje. Sistematskim, topografskim i revizijskim istraživanjima otkrio je znatan broj hrvatskih nekropola i predromaničkih crkvice u Kninu, Biskupiji, na vreli Cetine, u Sinju, Bribiru. Rezultate svojih arheoloških istraživanja te rasprave o pitanjima hrvatske srednjovjekovne povijesti od 9. do 15. stoljeća objavljivao je u svojim radovima, od kojih su značajniji: Topografska pitanja na teritoriju Cetinske županije s ekskursima o ubikaciji Setovije i Tiluriuma, Historia salonitana maior, Starohrvatska baština, Ispravci i dopune starijoj hrvatskoj historiji.

Među svim njegovim radovima posebno treba izdvojiti istraživanja Crkve svetog Spasa u Cetini, starohrvatske crkve iz 9. stoljeća pokraj Vrlike. Zahvaljujući istraživanjima koja je započeo fra Lujo Marun, a nastavio Stjepan Gunjača, ova crkva je sačuvana i danas je jedan od najvažnijih spomenika hrvatske opstojnosti u Južnoj Hrvatskoj te zauzima istaknuto mjesto u europskoj predromanici. Na prostoru oko crkve otkriveno je i veliko srednjovjekovno groblje.

Godine 1947. uoči izgradnje akumulacijskog jezera Peruća, za potrebe gradnje istoimene hidroelektrane, Gunjača je pokrenuo arheološka istraživanja na tom području, zahvaljujući kojima je do danas sačuvan pravoslavni manastir Dragović u Vrlici, odnosno izmješten je s lokacije koja je potopljena i na kojoj su ostali samo temelji. Na ovu činjenicu upozorio je **dipl. ing. Ivica Vreca**:

“To je bio prvi put da je izgradnja akumulacije uvjetovana podizanjem i izmještanjem nekog objekta. Neki su tvrdili

jezero bilo pražnjeno dokazano je da je Gunjača o svemu vodio računa, da su najvažniji dijelovi izmješteni i podignuti, a da su potopljene samo temelji staroga manastira i gospodarske kuće koje nisu imale arheološku vrijednost. Nakon ovog Gunjačinog pothvata u Hrvatskoj se više niti jedan veliki industrijski objekt nije gradio bez nadzora arheologa. Po uzoru na izmještanje manastira Dragović premješten je hram Abu Simbelu u Egiptu, na Nilu prilikom izgradnje Naserovog jezera, jednog od najvećih akumulacijskih jezera u svijetu.”

Gunjača je istraživao i druga područja u Cetinskoj krajini. Vrijedi istaknuti da je od 1947. do 1948. godine istraživao i područje Miholjače ili Bunarske glavice u sinjskom naselju Brnaze, na kojem je pronašao ostatke starohrvatske crkve sv. Mihovila sa šest apsida iz 9. ili 10. stoljeća, sagrađene vjerojatno na temeljima crkve iz ranokršćanskoga doba. Na tom lokalitetu pronađeni su ulomci crkvenoga kamenog namještaja iz starohrvatskoga doba, dio ranokršćanske oltarne pregrade i nekoliko antičkih spomenika. U crkvi i oko nje otkriveni su kasnosrednjovjekovni grobovi s različitim prilozima.

Unatoč tome što su ga život i posao odveli dalje od Sinja, Gunjača se cijeli život smatrao Sinjaninom, što nam je potvrdio **prof. dr. sc. Ante Milošević**, arheolog i povjesničar umjetnosti koji se posljednjih desetak godina Gunjačinog života s njime redovito družio. Stjepan Gunjača umro je u 72. godini života, 6. prosinca 1981. godine u Splitu. Sinj se ovom, ne samo sinjskom već hrvatskom velikanu odužio postavljanjem spomen poprsja u centru grada, na Šetalištu Alojzija Stepinca. Bista u bronci rad je akademskog kipara Stipe Sikirice, a postavljena je na inicijativu Kulturnog društva Cetinjanin iz Sinja krajem mjeseca prosinca 1982. godine, u povodu prve godišnjice Gunjačine smrti. Osim biste, Gunjača u rodnom gradu ima i „svoju“ ulicu.

FACEBO

FER

www.c

Foto: Povijesni odjel, Zbirka fotografija i fotografskog pribora, MCK-8258-3

Otkrivajući spomen

poprsje Stjepanu Gunjači, akademik **Mirko Božić** je između ostaloga istaknuo:

„Stručno znanje, snalažljivost i hrabrost , neumorni rad i sjajno, golemo djelo Stjepana Gunjače služi na čast ne samo njegovom rodnom gradu Sinju, hrvatskom narodu i svim našim narodima, nego i europskoj znanosti općenito čiju riznicu je Gunjača obogatio znanstvenim doprinosom.“

U Vjesniku Cetinske krajine objavljen je tekst o otkrivanju spomen poprsja Stjepana Gunjače, u kojem se navodi:

„Često usamljen u svom istraživačkom radu grabio je velikim koracima u naučnim otkrićima. Još za života potvrdio se kao najveći hrvatski i jugoslavenski arheolog. U njegovom radu posebno treba istaknuti period prije i za

opasnosti spašavao spomeničko blago neprocjenjive vrijednosti . Na jedanaest kamiona prenio je muzejski inventar iz Knina u Sinj, unatoč zabrani neprijateljskih vlasti i sakrio ih dijelom u svojoj kući.“

Foto: Povijesni odjel, Zbirka fotografija i fotografskog pribora, MCK-8258-2

Svi koji su poznavali

Stjepana Gunjaču, a poznavali su ga mnogi, jer se u svom radu vodio i pričama mještana na području koja je istraživao, svjedoče da je riječ o zaista iznimnom čovjeku koji je, kada je god to bilo potrebno, snažno stao u zaštitu nacionalnog hrvatskog arheološkog blaga. Jedan od njih je i sinjski novinar **Toni Paštar**.

„Ja sam imao sreću i zadovoljstvo da sam toga čovjeka i osobno poznavao. Samo da je napravio s Crkvom svetog Spasa u Cetini to što je napravio, znanstveno dokazao što je i kako, bilo bi previše, da ne govorim o njegovoj ulozi u spašavanju odore, opreme i oružja Sinjske alke od Talijana

njegovom doprinosu hrvatskoj arheologiji koji mu priznaju uistinu najveći hrvatski arheolozi, a on je bio samo jedan skromni čovjek golemoga znanja. Takve ljude ovaj grad ne smije zaboraviti“, kazao je novinar Toni Paštar.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Sviđa mi se 49

Podijeli

VIŠE S WEBA

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Sve više žena koristi ovaj recept kako bi dobile na težini.

Oglas

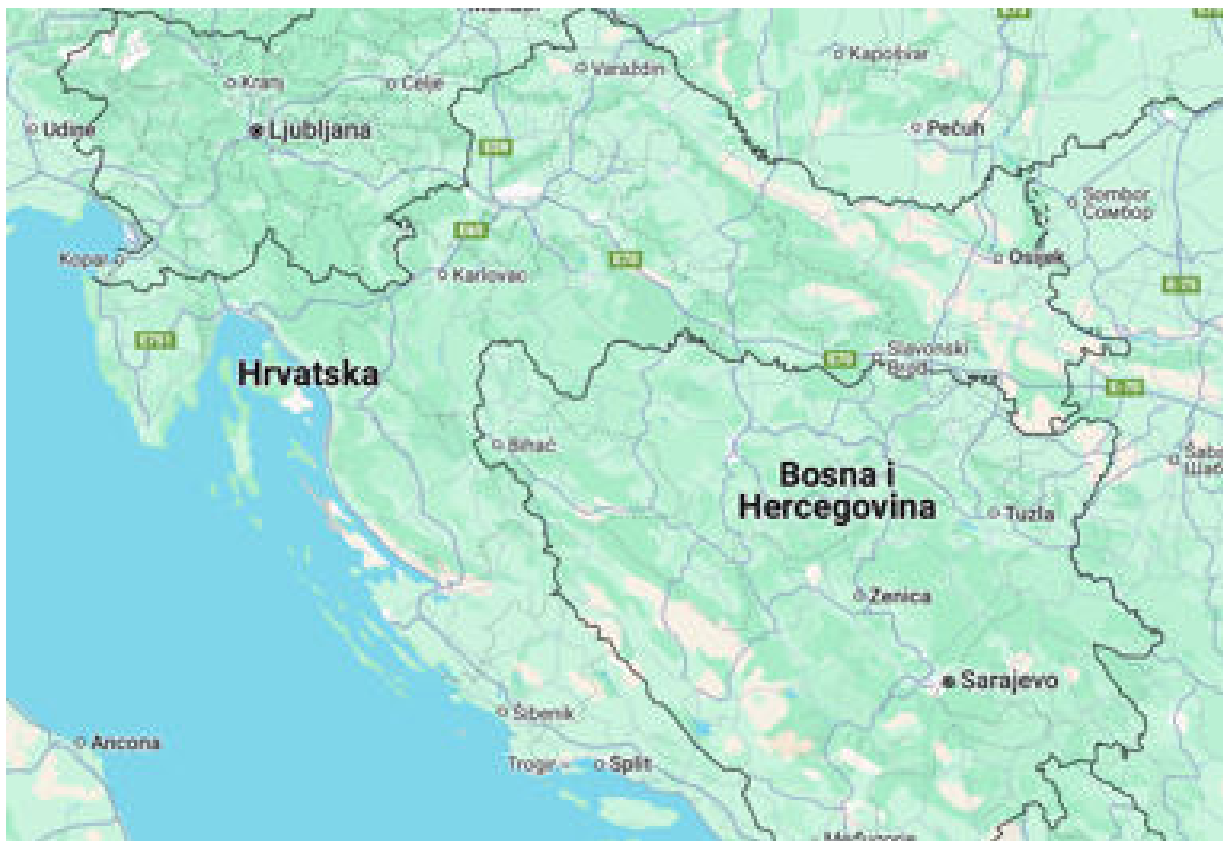
Ako ste odustali od kupnje novog auta, AUTOTO nudi odlično očuvane modele uz 30 dana "carefree"

Oglas

Rabljeni automobili DA, rabljena kvaliteta NE. Zato vam AUTOTO daje jamstvo

Oglas

DA SE NE IZNENADITE: Uskoro bi vam na adresu mogla stići neočekivana pošiljka! Evo o čemu se radi...

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

ROK JE DO KRAJA VELJAČE 2025: Stigla velika vijest za Hrvate! 'Ako ste i vi na ovoj banci...'

Oglas

Problemi sa HEMOROIDIMA? Radite ovo svaki dan i gledajte kako nestaju

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Black Friday u MSC Cruisesu: do 2.12. rezervirajte krstarenje iz snova za već od 379 € p.o.!

Oglas

Paraziti izlaze u grupama, a papilomi i bradavice nestaju! Počnite piti ovo dok nije prekasno. Trenutno je BESPLATNO, pročitajte...

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Proizvodi na bazi CBD ulja od domaće, istarske konoplje

Oglas

Sponsored by Midas

SLIČNI ČLANCI

Sinjski Vodovod konačno riješio dugogodišnji problem poplava kod Vučkovića

Nogometni vikend: Hrvace i Junak love nove pobjede

Najava sportskog vikenda

Javni poziv za podnošenje ponuda za pružanje ugostiteljskih usluga – „Advent u Trilju 2024.“

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Prosvjed na Tijarici: 'Ne vjetroelektrani Bradarića Kosa'

Nagrada 'Imperial' učenici Ana Čovo, SSŠ bana Josipa Jelačića Sinj

Klapa KUD-a Vrilo: Sjećanje na Pjera

Večer sjećanja u Sinju, fotogalerija Roka Pavlinušića

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Besplatni tehnički pregledi vozila od 25. do 30. studenog

[Naslovnica](#) | [Vijesti](#) | [Sport](#) | [Kultura](#) | [Crna kronika](#) | [Teme](#) | [Županija +](#) | [Službene objave](#) | [Kontakt](#) | [Promo](#) | [Feri](#)
DAVG 2024. |

[Arhiva](#) | [Prijavi se](#) | [Registriraj se](#) | [Pravila privatnosti](#) | [Uvjeti korištenja](#) | [Impressum](#)

Ferata © 2010 - 2024 Sva prava pridržana. | Website by Media [X](#)